Este es vn traslado bien y fielmente sacado, corregido y concertado con su original de vna Bulla sub anullo Piscatoris, de la buena memoria del santissimo Padre Leon vndecimo, su fecha en la corte Romana, en veynte y tres dias del mes de Abril deste dicho año de mil y seys scietos y cinco, firmada del Maestro Vestrio Barbiano residente en Roma, y sellada del santissimo Padre Papa Leon vndecimo. La qual se ganò de pedimiento del Licenciado Alonso de Salazar Frias, procurador general del estado Ecclesiastico, que su tenor de la dicha Bulla es el seguiente.

EO PAPA VNDECIMVS, Ad perpetuam rei memoriam. Impositi nobis Apostolici muneris debitũ exposcit, vt in his nostræ auctoritatis partes libẽter interponamus, per quæ differentijs, & controuersijs inter ecclesiasticas personas vigentibus, è medio sublatis earum quieti opportune cõsulamus. Cum itaq; aliàs fe. re. Paulus Papa III. prædecessor noster Societati Iesu ab ipso institutæ, & approbatæ, eiusq; Socijs inter alia concesserit, vt de eis, quæ in ornamentis, aut pro eis, aut libris, fabrica, luminaribus, seu pro victu, & indumentis eorum, necnon pro annuis censibus redimendis, ad quorum solutionem aliquæ domus Societatis prędictæ obligatę forsan existebant, ac de domibus, & Collegijs, & eorum prædijs, hortis, alijsq; locis eisdem Socijs haberi concessis, aut de his, quæ sibi pro huiusmodi rebus, domibus, Collegijs, locis, & hortis emendis per quascumq; personas pro tempore legari, aut relinqui contigisset, & alijs bonis quibuscumq; per dictam Societatem, & ipsius Collegia possessis, & obtentis, aliquam decimam etiã Papalem soluere, seu Canonicam portionem exhibere, seu ad præstationem procurationum Legatorum prædictæ Sedis, vel Nuntiorum ipsius, aut ordinariorum locorum, & exactionem collectarum, seu subsidiorum, vel prouisionum quorumcumq; minime tenerentur, nec ad id per literas eiusdem Sedis, aut Legatorum, vel Nuntiorum, seu diœcesanorum prædictorum

 cuius-

cuiuſcumq; tenoris forent, vllo vnquam tempore compelli poſſent, niſi ipſæ literæ Apoſtolicæ plenam, & expreſſam, ac de verbo ad verbum de indulto, & conceſsione huiuſmodi, ac de eorum ordine mentionem feciſſent. Et ſi forte per ipſum Paulum prædeceſſorem, vel dictam Sedem de pijs legatis, diſpoſitis, & relictis in genere, vel ſpecie decima, vel alia portio, ſeu quarta alteri piæ, vel non pię cauſæ quomodolibet eatenus cõceſſæ fuiſſent, vel illam in poſterum concedi, ſeu ſolui, aut dari mandari cõtigiſſet, Socios dictæ Societatis, ac illorum domos, & bona quæcumq; , & eis legata, & relicta, aut alias in eorum fauorem diſpoſita in conceſsionibus, & mandatis huiuſmodi minime comprehendi decreuerit, & voluerit, niſi de ipſis, ac prædicto decreto, & voluntate non per clauſulas generales idẽ importantes, ſed vera, & expreſſa, atq; ſpecifica mentio fieret in eiſdẽ, & aliàs prout in literis Apoſtolicis eiuſdem Pauli prædeceſſoris ſub data anno Incarnationis Dominicę. 1549. decimo quinto Kalendas Nouembris, Pontificatus ſui anno. XV. expeditis. Cumq; deinde re. me. Pio Papæ IIII. pro parte præpoſiti generalis, & vniuerſi Societatis prędictę expoſito, quod quamuis dictus Paulus prædeceſſor eandem Societatem, eiuſq; perſonas à decimarum, & aliarum quarumcumq; impoſitionum ſolutione exemiſſet, quia tamen id diſertis verbis non videbatur explicatum, necnon in exemptione illis cõceſſa huiuſmodi de domibus probationis, & Collegijs eiuſdem Societatis, non tamen profeſſorum domibus, quæ iuxta regularis illius inſtituta bona ſtabilia habent, aut habere poſſunt, ſpecialis mentio facta fuerat, moleſtiam ipſis inferri, ac domos probationis & Collegia ipſius Societatis ſuper exemptione huiuſmodi perturbari poſſe tempore procedente timebant. Idcirco ſupplicationibus præpoſiti generalis, & Societatis prædictorum inclinatus, priuilegia, & exemptionem, & cum omnibus, & ſingulis in eis contentis clauſulis, literas Pauli prædeceſſoris prædictas, & illarum vigore domos, & Collegia eiuſdem Societatis vbilibet conſtituta, & inde ſecuta quæcumq; , iuxta tenorem literarum earundem Apoſtolica auctoritate ex certa ſcientia confirmauerit, & approbauerit, ac etiam plenarie innouauerit, & de nouo quatenus opus eſſet, conceſſerit, necnon illis perpetuæ, & inuiolabilis firmitatis robur adiecerit, omneſq; , & ſingulos iuris, & facti defectus, ſi qui forſan interueniſſent

 in

in eisdem suppleuerit. Et nihilominus pro potiori cautela vniuersam Societatem, omniaq́; & singula illius domos probationis, & Collegia vbilibet existentia præsentia, & futura, eorumq́; personas fructus, redditus, prouentus, & bonorum ecclesiasticorum, secularium, & regularium quorumcumq; illis pro tempore vnitorũ, aliaq́; res, & bona quæcumq; à quibusvis decimis etiam Papalibus, prædialibus, personalibus, quartis, medietatibus, & aliis ordinarijs oneribus, etiam pro expeditione contra infideles, defensione patriæ, & alias quomodolibet etiã ad Imperatorum, Regum, Ducum, & aliorũ Principum instãtiam pro tempore impositis, etiamsi in illorum impositione cauetur, quod nulla prorsus exẽptio cuiq́; aduersus illa suffragetur. Ita quod Societas, einsq́; domus, Collegia fructus, res, & bona prædicta semper ab illis, absq́; declaratione desuper facienda exempta essent, & esse censerentur, perpetuo liberauerit, & exemerit; & alia fecerit, prout in eiusdem Pij prędecessoris in forma Breuis sub data die. 19. Augusti. 1561. Pontificatus sui anno secundo. Et cum demum piæ me. Gregori Papæ. XIII. etiam prædecessori nostro, pro parte tunc existentis Præpositi generalis eiusdem Societatis Iesu pariter exposito, quod licet prædictus Paulus. III. prædecessor volens dictam Societatem per eum Apostolica auctoritate institutam, & approbatam, illiusq; Socios fauore prosequi gratiæ specialis, inter alia eidẽ Societati, & Socijs supra memoratam exemptionẽ à decimis concessisset, & indulsisset, & successiue Pius. IIII. literas ipsius Pauli. III. vt supra dictum est, confirmasset, & approbasset, & alia concessisset, prout in singulis supradictis Pauli, & Pij prædecessorum literis plenius continebatur, nihilominus quia in illis nulla de constitutione re. me. Innocentij Papæ III. similiter prędecessoris nostri in Concilio generali super decimis edita, quæ incipit. Nuper expressa, & specifica mentio facta, nec ei specialiter, & expresse derogatum fuerat. Idẽ Præpositus dubitabat singulas literas prædictas idẽ subreptionis, seu nullitatis vitio notarij, & Societati, illiusq́; domibus, Collegijs, & personis prędictis minus vtiles reddi, aut illa super exemptione huiusmodi molestari, vel perturbari posse, tempore procedente, idem Gregorius prædecessor quarumcumq́; litium, & causarum super præmissis iam forsan motarum statum, & merita, ac nomina, & cognomina iudicum, & collitigantium, ac titulos, & iura eo-

rum pro expresßis habens, & ipsius Præpositi generalis supplicationibus ea in parte inclinatus voluerit, ac Societati, illiusq; domibus etiam probationum, Collegijs, & personis prædictis auctoritate Apostolica cōcesserit, quod singulæ literæ prędictę cum exemptionibus, cęterisq; omnibus, & singulis in eis contentis clausulis, & decretis, processusq; habiti per eosdē, & inde secuta quæcumq; valerent, plenamq; roboris firmitatem obtinerent, ac eis quibus concessa existebant, perpetuo suffragarentur in omnibus, & per omnia, perinde ac si in illis de constitutione Innocentij prædecessoris, & seu Concilij generalis huiusmodi specifica, & expressa mentio facta, eiq; specialiter, & expresse derogatum fuisset, prout idem Gregorius prædecessor dictæ constitutioni ad effectum præmissum specialiter, & expresse derogauit, decernentes ita in quibuscumq; causis pendentibus, & futuris, per quoscumq; Iudices, & Commissarios quauis auctoritate fungentes iudicari, & diffiniri debere, irritum quoq;, & inane quicquid secus super his a quoq; quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, & alias prout in eiusdē quoq; Gregorij prædecessoris in forma Breuis, sub data die prima Ianuarij 1578. Pōtificatus sui anno sexto expeditis literis plenius continetur. Cumq; sicut accepimus, ex eo quod occasione prædictorum priuilegiorum religiosi dictæ Societatis, se, eorumq; domos etiam probationum, Collegia, & loca, ac prædia, res, & bona quæcumq; à solutione etiam decimarum, quæ Parrochialibus, & alijs Ecclesijs de iure, vel consuetudine, seu quouis alio titulo, vel causa debentur, exemptos esse. Cōtra vero Metropolitanarum, & Cathedralium, ac aliarum Ecclesiarum, Archiepiscopi, Episcopi, & alij Præsules venerabiles fratres, & Capitula, & Parrochialium Ecclesiarum Rectores Regnorum Castellę, & Legionis dilecti filij, ipsos religiosos Societatis Iesu tali exemptione in maximum illorum pręiudicium abuti pretendunt, inter illos dudum super hoc diuersæ lites, seu controuersiæ ortæ, & in causa, seu causis huiusmodi ad aliquos actus deuentum fuerit, & licet demum de ineunda inter ipsas partes aliqua concordia tractatum, & in Cōgregatione generali Capitulorum, & totius Cleri dictorum Regnorum in ciuitate Vallisoletana de anno 1602. habita, diuersæ præpositiones hinc inde inter ipsas partes ad effectum huiusmodi concordiam ineundi factæ fuissent. Nihilominus aliquid

quid conclusum non extiterit, sed vtraq; pars negotium istud ad Romanum Pontificem remisserit. Nos qui inter Ecclesiasticas personas pacem, & quietem perpetuo vigere, & conseruari sincero desideramus affectu, remissionem huiusmodi acceptantes, negotium huiusmodi iusu felic. recordat. Clementis Papæ Octaui prædecessoris nostri mature discussum, & examinatum pro æquitate terminare, ac omnem vlterioris controuersiæ, & discordiæ inter dictas partes occasionem præcidere statuimus. Idcircò singularum Pauli, Pij, & Gregorij prædecessorum, & aliarum quarumcumq; in fauorem prædictæ Societatis, super huiusmodi exemptione expeditarum literarum veriores, ac totos tenores, & datas præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes. Necnon quascumq; lites, & causas præmissorum occasione hactenus inter venerabiles fratres Archiepiscopos, Episcopos, & alios Præsules fratres nostros, & quasvis Metropolitanas, Cathedrales, Collegiatas, Parrochiales, & alias Ecclesias, earumq; Capitula, Collegia, Rectores, & alias Ecclesiasticas personas dictorum Regnorum ex vna, & dictam Societatem, & quasvis illius domos, etiam professorum, necnon Collegia, domos probationis, & alia loca quæcumq; ex altera partibus coram quibuscumq; iudicibus, etiam nostri sacri palacij Apostolici Rotæ Auditoribus, ac etiam sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus, & in quacumq; instantia, tam coniunctim, quàm diuisim, pendentes, quorum status, & merita, ac nomina, & cognomina iudicum, & collitigantium præsentibus similiter pro expressis haberi volumus, in eisdem statu, & terminis, in quibus reperiuntur ad nos harum seriè reuocantes, illasque pœnitus extinguentes, ac quascumq; sententias, literas executoriales ad fauorem Societatis, seu illius domorum, seu Collegiorum, aut alicuius illorum quomodolibet latas, & relaxatas, & etiam forsan exequutas, & alias quascumque prouisiones quomodolibet, & quandocumq; ad eorundem fauorem expeditas reuocantes, & ad præsentium præscriptum reducentes, ac perpetuum partibus ipsis super præmissis omnibus, & singulis silentium imponentes, saluis tamen quibuscumque concordijs, seu transactionibus inter partes initis, quas in suo robore remanere volumus, motu proprio,

 & ex

& ex certa scientia, ac matura deliberatione nostris, deque Apostolicæ potestatis plenitudine harum seriè perpetuo statuimus, decernimus, & ordinamus, vt ex nunc deinceps perpetuis futuris temporibus prædicta Societas, & illius domos etiam probationum, atq; Collegia, & loca quæcumq; vbiuis locorum in prædictis Regnis Castellæ, & Legionis existentia ratione prædiorum, possessionum, vinearum, oliuetorum, terrarum, hortorum, & bonorum quorumcumque, quæ nunc possident, quomodocumq;, & vndecumq; ad eos peruenta, aut per eos acquisita fuerint, & etiam eorum, quæ in posterum perpetuis, futuris temporibus ex nouis domorum, seu Collegiorum fundationibus, aut aliјs largitionibus, donationibus, legatis, testamentis, codicillis, seu vltimis voluntatibus, dumtaxat acquirent, & non solum eorum, quæ locare, & arrendare solent; sed etiam eorum, quæ per proprios colonos, ac proprijs quoq; manibus excolant, loco decimæ, vigesimam, scilicet ex singulis viginti, vnum eorum fructuum cuiuscumq; generis, & speciei, quos in illis colligunt, necnon pecorum, & aliorum animalium, quæ in illis enutrient, piscationum auium, aliarumq; rerum, & specierum, de quibus de iure, vel consuetudine decimari solet Ecclesijs, quibus alioquin circumscriptis dictis priuilegijs decima persolui deberet, persoluere teneantur, & obligati existant. Et quia euenire poterit, vt Religiosi dictæ Societatis alia prædia, possessiones, terras, & bona emptionis titulo in posterum acquirant, aut prædia, terras, & bona extraneorum excollant, vel per eorum colonos excoli faciant. Nos ne superbonis in posterum acquirendis, aut excolendis huiusmodi, & alijs supra deductis noua controuersia deinceps oriatur, declaramus, & pariter statuimus, & ordinamus, quod ratione eorum prædiorum, possessionum, terrarum, & bonorum, quæ emptionis titulo acquirent, aut quæ titulo locationis ab alijs conduxerint, ipsi colent, aut coli facient, non vigesimam, sed integram decimam ijs Ecclesijs, quibus, & prout antequam ipsi religiosi illa tenerent, debebatur, pariter soluere teneantur, & obligati existant. Ab huiusmodi autem vigesimæ, seu decimæ solutione, hortos, seu vindaria, quæ apud eorum domos, seu Collegia intra ciuitates, & oppida habuerint, necnon etiam vnum tantum prædiolum in agro pro vna quaq; domo, seu Colle-

Collegio, quod tamen muris circumdatum sit, & quatuor fanegarum illarum partium mensuram non excedat, exempta esse volumus, & ordinamus. Decernentes ipsos Societatis Iesu Religiosos, ad mediæ decimæ, seu vigesimæ, & integre decimæ huiusmodi respectiuè solutionem faciendam, de cætero omnino teneri, & ad id censuris, & pœnis Ecclesiasticis, alijsq; opportunis iuris, & facti remedijs ęque, ac non exemptos cogi, & compelli posse, neq; ad huiusmodi mediæ decimæ, seu vigesimæ, vel integre decimæ solutione, prædictarum Pauli, Pij, & Gregorij, aut aliorum Pontificum prædecessorum literarum, aut alio quouis prætextu, causa, vel occasione resilire, vel deficere vllatenus posse, ipsos verò Archiepiscopos, Episcopos, ac Præsules, & Capitula, & Rectores Ecclesiarum prædictarum, & alias personas Ecclesiasticas, quibus huiusmodi mediæ, & integre decimæ respectiuè debebuntur, earum solutione, prout â nobis, vt præfertur, statutum est, contentos esse debere, præsentes quoq; literas, ex eo quod partes ipse præmissis non consenserint, aut alio quouis prætextu, de subreptionis, vel obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel alio quocumq; defectu notari, impugnari, dedargui, aut infringi, suspendi, limitari, retractari, reuocari, aut in ius, vel controuersiam vocari, seu ad terminos iuris reduci, aut aduersus illas quodcumque gratiæ, vel iustitiæ remedium impetrari nullatenus posse, sed semper, ac perpetuo validas, & efficaces existere, ac fore, ac illis omnibus, & singulis, quos concernunt, plenissimè suffragari, ac ab illis respectiuè obseruari debere. Sicq;, & non aliter per quoscumq; iudices ordinarios, & Delegatos, etiam causarum palacij Apostolici Auditores, ac sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, etiam de latere Legatos, ac Sedis Apostolicæ Nuntios sublata eis, & eorum cuilibet, quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, & diffiniri debere, ac irritum, & inane quicquid secus super his à quoquam quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Quo circa venerabili fratri Archiepiscopo Toletano, ac dilectis filijs causarum Curiæ Cameræ Apostolicæ generali Auditori, ac nostro, & Apostolicæ Sedis in Regnis Hispaniarum Nuntio, per præsentes committimus, & mandamus quatenus

tenus ipsi, vel duo, aut vnus eorum per se, vel alium, seu alios præsentes litteras, & in eis contenta quæcumq;, vbi, & quando opus fuerit, & quoties pro parte, tam Societatis, quàm Capitulorum, & aliorum prædictorum, seu alicuius eorum fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisq; in præmissis efficacis defensionis præsidio assistentes, faciant auctoritate nostra, illos, & eorum singulos, eorundem præmissorum effectu pacifice frui, & gaudere. Non permittentes illos, aut aliquos eorum desuper à quoquam quauis auctoritate quomodolibet indebite molestari. Contradictores quoscumque, ac præmissis non parentes, eisque auxilium, consilium, vel fauorem, publicæ, vel occulte, directè, seu indirectè quomodolibet præstantes, per censuras, & pœnas Ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris, & facti remedia, appellatione postposita compescendo, inuocato etiam ad hoc (si opus fuerit) auxilio brachij secularis. Non obstantibus prædictis Paulij, Pij, Gregorij, & aliorum Pontificum prædecessorum literis, ac similis memor. Bonifacij Papæ VIII. etiam prædecessoris nostri de vna, & in Concilio generali edita, de duabus dietis, dummodo vltra tres dietas aliquis auctoritate præsentium ad iudicium non trahatur, alijsq; Apostolicis, ac in vniuersalibus Prouincialibusq;, & Synodalibus Concilijs editis generalibus, vel specialibus constitutionibus, & ordinationibus, ac regulis Cancellariæ nostræ, & præsertim de iure quæsito non tollendo, necnon tam ipsius Societatis, quàm quarumcumq; Ecclesiarum Metropolitanarum, Cathedralium, Collegiatarum, Parrochialium, & aliarum etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, statutis, & consuetudinibus, priuilegijs quoque indultis, & literis Apostolicis illis, eorumq; superioribus, & personis in genere, vel in specie sub quibuscumq; tenoribus, & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsq; efficatioribus, & insolitis clausulis, ac irritantibus, & alijs decretis, etiam in forma Breuis, tam per nos, quàm quosvis prædecessores nostros, ac etiam dictæ Sedis Legatos, etiam ad quorumvis Imperatorum, Regum, Ducum instantiam, aut etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, aut etiam consistorialiter, etiam per viam generalis legis, & statuti perpetui quomodolibet cōcessis,

cessis, ac etiam iteratis vicibus approbatis, & innouatis, etiam marimagno Bulla aurea, aut aliàs nũcupatis. Quibus omnibus, & singulis, etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumq; totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indiuidua, non autem per clausulas generales idem importantes mẽtio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliquã alia exquisita forma ad hoc seruanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum insererentur, præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, contrarijs quibuscumq;. Seu si aliquibus communiter, vel diuisim ab eadem sit Sede indultum, quod interdici, suspendi, vel excommunicari non possint per literas Apostolicas non faciẽtes plenam, & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. Volumus autem, vt præsentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarij publici subscriptis, & sigillo alicuius personę in dignitate Ecclesiastica constitutę munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ ipsis præsentibus adhiberetur, si forẽt exhibitæ, vel ostensæ. Datum Romæ, apud sanctum Marcum sub annulo Piscatoris, die vigesima tertia Aprilis. 1605. Pontificatus nostri anno primo. M. Vestrius Barbianus.

EL qual dicho traslado de la dicha Bulla que de suso se haze mencion se presentò ante el Doctor don Iuan Delgado de la Canal Dean de la santa Yglesia de Valladolid, en presencia de mi el presente notario. Y auiendola visto, y entendido la comision que en ella su Santidad le da. Y siendo requerido por el dicho Licenciado Alonso de Salazar Frias para que la aceptasse, y la aceptò: y aceptada, en su cumplimiẽto, Dixo, que mandaua y mandò que la dicha Bulla sub annulo Piscatoris, se saque vno, o, dos, o mas traslados que fueren necessarios de la dicha Bulla suso dicha, a los quales y a cada vno dellos (yendo autorizados y firmados de su firma y sello del dicho señor Dean) dixo que interponia y como desde luego interpuso su autoridad y decreto conforme a la dicha comision judicial tanto quanto à lugar de derecho y en tal caso se requiere y es necessario para validacion de lo suso dicho, y lo firmò de su nõbre. En Valladolid a ocho dias del mes de Iunio de mil y seyscientos y cinco años. Siendo testigos a lo ver concertar y corregir

gir Miguel de Arramandia, y Ambrosio del Aguila, y Alonso de Ortega residentes en la dicha ciudad de Valladolid en el dicho dia, mes y año dichos. El Dector don Iuan Delgado de la Canal, Dean de Valladolid. E yo Iuá de Garay escriuano de su Magestad y notario Apostolico por autoridad Apostolica, y vezino de la villa de Madrid, residente al presente en esta ciudad de Valladolid en la audiencia y tribunal del illustrissimo señor Nuncio de su Santidad, presente fuy con el dicho señor juez que aqui firmò su nombre, y con los dichos testigos a lo q̃ de mi se haze mencion, y en fè dello lo signe y firme. En testimonio de verdad, Ioan de Garay notario Apostolico y real.